

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Факультет пожежної безпеки
Кафедра пожежної профілактики в населених пунктах

ЗАТВЕРДЖУЮ
Начальник факультету пожежної безпеки
Андрій РОМІН

“ 20 ” 09 2021 року

ПРОГРАМА

переддипломної практики (стажування) здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 261 «Пожежна безпека» за освітньо-професійною програмою «Управління пожежною безпекою» факультету пожежної безпеки
НУЦЗ України на посадах наукового співробітника лабораторії (кафедри), викладача кафедри

Харків 2021

Розробники програми: начальник кафедри пожежної профілактики в населених пунктах Юрій ОТРОШ заступник начальника кафедри пожежної профілактики в населених пунктах Олена ПЕТУХОВА, викладач кафедри пожежної профілактики в населених пунктах Ніна РАШКЕВИЧ.

Рецензенти:

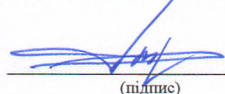
старший науковий співробітник наукового відділу з проблем цивільного захисту та техногенно-екологічної безпеки науково-дослідного центру доктор технічних наук, доцент Стрілець В.М.

начальник кафедри пожежної і техногенної безпеки об'єктів та технологій доктор технічних наук, старший науковий співробітник Ключка Ю.П.

Програму переддипломної практики (стажування) рекомендовано кафедрою пожежної профілактики в населених пунктах.

Протокол від «31» серпня 2021 року № 2

Начальник кафедри пожежної профілактики в населених пунктах



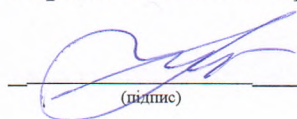
(підпис)

Юрій ОТРОШ

(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

«31» серпня 2021 року

Гарант освітньо-професійної програми



(підпис)

Валерій ХРИСТИЧ

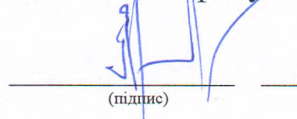
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

«10» серпня 2021 року

Затверджено на засіданні вченої ради факультету пожежної безпеки

Протокол від «20» вересня 2021 року № 2

Начальник факультету пожежної безпеки



(підпис)

Андрій РОМІН

(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

«20» вересня 2021 року

ПРОГРАМА

переддипломної практики (стажування) здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 261 «Пожежна безпека» за освітньо-професійною програмою «Управління пожежною безпекою» факультету пожежної безпеки НУЦЗ України на посадах наукового співробітника лабораторії (кафедри), викладача кафедри

Програма розроблена у відповідності до вимог наказу МВС України № 412 від 26.05.2020 року «Порядок підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту» і містить загальні положення щодо організації, проведення, підведення підсумків переддипломної практики та методичні вказівки щодо участі працівників практичних підрозділів ДСНС у процесі набуття, закріплення і вдосконалення одержаних здобувачами вищої освіти теоретичних знань, формування у них професійних умінь та навичок для виконання у майбутньому функціональних обов'язків.

Переддипломна практика (стажування) (далі – практика) на посадах наукового співробітника лабораторії (кафедри), викладача кафедри є складовою частиною процесу підготовки фахівців, обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми підготовки за другим магістерським рівнем вищої освіти зі спеціальностей «Пожежна безпека» » і проводиться після вивчення теоретичної частини освітньо-професійної програми та перед виконанням кваліфікаційної роботи.

Метою практики є набуття навичок виконання здобувачами вищої освіти посадових обов'язків в реальних умовах на відповідних посадах.

1. Завдання на практику

1.1. Закріплення теоретичних знань, одержаних здобувачами вищої освіти в університеті, для всебічного їх використання в практичній діяльності.

1.2. Формування і вдосконалення у здобувачів вищої освіти професійних навичок і вмінь, що визначені профільною спеціалізованою освітньо-професійною програмою підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю «Пожежна безпека».

1.3. Оволодіння здобувачами вищої освіти передовими методами організації діяльності підрозділів НУЦЗ України за напрямками профілактичної діяльності.

1.4. Одержання здобувачами вищої освіти навичок громадської, організаторської та виховної роботи.

1.5. Підтримання тісних зв'язків університету з підрозділами ГУ(У) ДСНС України в регіонах для обміну досвідом, рішення оперативно-службових задач і професійної підготовки здобувачів вищої освіти.

1.6. Збір та узагальнення здобувачами вищої освіти фактичного матеріалу та виконання розділів кваліфікаційної роботи відповідно до завдання керівника роботи.

2. Організація проведення переддипломної практики (стажування)

2.1. Відповідальність за організацію і проведення практики, а також безпосередній контроль покладається на факультет пожежної безпеки та навчально-методичний центр університету, а навчально-методичне забезпечення на відповідні кафедри університету.

2.2. У роботі з питань організації і проведення практики керуються розділами «Порядку підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту», затвердженого наказом МВС України № 412 від 26.05.2020 року.

2.3. Практика здобувачів вищої освіти проводиться в наукових лабораторіях університету та на кафедрах факультету пожежної безпеки НУЦЗ України на посадах наукового співробітника або викладача.

2.4. Факультет пожежної безпеки та навчально-методичний центр НУЦЗ України несуть відповідальність за якість організації її проведення і зобов'язані:

- забезпечити створення належних умов для проведення практики;
- підготувати наказ про призначення керівників практики з числа найбільш підготовлених працівників, які мають відповідний кваліфікаційний рівень і достатній практичний досвід;

- провести нараду з керівниками практики і здобувачами вищої освіти перед початком практики та інструктаж здобувачів вищої освіти щодо дотримання вимог правил безпеки праці;

- здійснювати постійний контроль за організацією проведення практики, узагальнювати та аналізувати результати, розробляти рекомендації щодо вдосконалення організації і проведення практики, підводити підсумки та оформляти результати наказом;

- організувати прийняття звітів та заліків після закінчення практики.

2.5. Начальники лабораторій (кафедр) несуть відповідальність за організацію роботи здобувачів вищої освіти безпосередньо на посаді і зобов'язані:

- здійснювати вибір безпосередніх керівників практики (досвідчених працівників) і надати їх кандидатури для оформлення відповідного наказу;

- контролювати якісну розробку практикантом під наглядом безпосереднього керівника індивідуального плану на підставі програми практики та завдання на виконання кваліфікаційної роботи;

- забезпечити виконання програми, індивідуальних планів практики, завдань з підготовки кваліфікаційної роботи в повному обсязі;

- встановити режим роботи практикантів;

- представити практикантів особовому складу лабораторій (кафедр), роз'яснити їх статус, права та обов'язки;

- проводити виховну роботу з практикантами;

- забезпечити практикантів робочими місцями, необхідним майном, службовими бланками, літературою тощо;

- спрямовувати роботу безпосередніх керівників практики на якісне виконання здобувачами вищої освіти програми та своєчасну підготовку розділів кваліфікаційної роботи;

- аналізувати роботу практикантів та надавати їм допомогу в успішному

виконанні програми практики;

– узагальнити підсумки практики і підписати звіт про хід та підсумки практики здобувача вищої освіти на посаді;

– підготувати характеристики на практикантів за період практики у відповідній посаді з виставленням оцінки та завірити їх печаткою;

– надати можливість збору фактичного статистичного матеріалу для виконання кваліфікаційної роботи за завданням керівника.

2.6. Проходження практики здійснюється за індивідуальним планом, що розробляється здобувачем вищої освіти згідно з програмою, завданням на підготовку кваліфікаційної роботи, яке є складовою частиною програми, та планом роботи підрозділу під керівництвом безпосереднього керівника і затверджується начальником лабораторії (кафедри). Цей план скріплюється печаткою.

2.7. Основною формою проведення практики є безпосереднє виконання здобувачем вищої освіти посадових інструкцій відповідних посадових осіб підрозділу та індивідуальних завдань, які видаються здобувачам вищої освіти з метою прищеплення їм практичних навичок роботи.

2.8. Контроль, аналіз та узагальнення роботи здобувачів вищої освіти здійснюють начальники лабораторій (кафедр), керівники стажування від університету.

2.9. На час проведення практики здобувачі вищої освіти підпорядковуються начальникові лабораторії (кафедри), який на цей період є для них прямим начальником.

3. Обов'язки та права здобувачів вищої освіти - практикантів

3.1 Здобувачі вищої освіти - практиканти зобов'язані:

3.1.1. Згідно з програмою, завданням на підготовку розділів кваліфікаційної роботи і планом роботи підрозділу скласти індивідуальний план роботи на період практики в посаді, затвердити його у начальника лабораторії (кафедри).

3.1.2. Виконувати завдання програми, індивідуального плану в повному обсязі і в установлені терміни.

3.1.3. Дотримуватись розпорядку дня, встановленого в підрозділі, дотримуватись вимог статутів та правил ввічливості.

3.1.4. Проявляти пильність, організованість, ініціативу, дотримуватися законодавчих актів України.

3.1.5. Практично закріпити вимоги наказів, інструкцій та інших нормативних документів, які стосуються діяльності з напрямку державного нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки. Вивчити передовий досвід і практику роботи лабораторії (кафедри).

3.1.6. Ретельно готуватися до виконання завдань, передбачених програмою та індивідуальним планом роботи, до складання заліків за результатами практики.

3.1.7. Брати участь у громадському житті колективу підрозділу, у виховній роботі, в заняттях зі службової підготовки та в роботі службових нарад.

3.1.8. Під час роботи, в побуті та громадських місцях додержуватися правил безпеки праці та пожежної безпеки.

3.1.9. Регулярно вести щоденник обліку роботи, щоденно доповідати керівникові практики про виконання роботи та подавати щоденник для виставлення оцінки.

3.1.10. Перед закінченням практики скласти звіт про проведену роботу та затвердити його у начальника лабораторії (кафедри).

3.1.11. Здійснити збір фактичного матеріалу для підготовки кваліфікаційної роботи та виконати розділи за завданням керівника роботи.

3.2. Здобувачі вищої освіти - практиканти **мають право:**

3.2.1. Знайомитися з усіма службовими документами в обсязі завдання, передбаченого програмою та індивідуальним планом роботи.

3.2.2. Складати від свого імені за дорученням керівника практики документи.

3.2.3. Користуватися технічними та іншими засобами, нормативною літературою та документами, які є в підрозділі.

3.2.4. Вносити керівництву лабораторії (кафедри) свої пропозиції щодо покращення організації та проведення практики, а також діяльності підрозділів.

3.2.5. Вільний час використовувати для відпочинку, підготовки до занять, виконання завдання програми та індивідуального плану. Конкретний режим праці та відпочинку узгоджується з керівництвом підрозділу.

3.3. Здобувачам вищої освіти - практикантам **забороняється:**

3.3.1. Без службової необхідності та дозволу керівників практики відлучатися за межі міста, в якому проводиться стажування.

3.3.2. Вживати алкогольні напої та наркотичні речовини.

4. Зміст програми практики на посаді наукового співробітника лабораторії (кафедри), викладача кафедри НУЦЗ України

№ з/п	Робота для виконання	Звітний матеріал
1. Ознайомитись:		
1.1.	З приміщеннями та функціональною спрямованістю лабораторії (кафедри), у якій проходить навчальна практика, вимогами охорони праці та санітарії на робочому місці.	Відмітка в щоденнику
1.2.	З питаннями планування, обсягами робіт, що виконуються, формами звітності, діловодством.	Відмітка в щоденнику
2. Вивчити:		
2.1.	«Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України» Наказ НУЦЗ України №114 від 17.06.2021 р.	Запис у щоденнику, оцінка в щоденнику
2.2.	«Положення про організацію наукової і науково-технічної діяльності в ДСНС України» Наказ МВС України № 265 від 02.04.2018 р.	Відмітка в щоденнику
2.3.	Нормативно-технічну документацію щодо специфіки роботи кафедри, включаючи загальні нормативні акти пожежної безпеки в Україні.	Відмітка в щоденнику
2.4.	Форми взаємозв'язку кафедри з вищими навчальними закладами, науково-дослідними інститутами, підрозділами ДСНС, юри-	Відмітка в щоденнику

	дичними та фізичними особами.	
2.5.	Порядок проведення досліджень у рамках планових науково-дослідних робіт	Відмітка в щоденнику
2.6	Порядок впровадження наукових розробок у практику.	Відмітка в щоденнику
2.7	Порядок розгляду та надання відгуків на проектну документацію, технічні умови, наукові роботи.	Відмітка в щоденнику
2.8.	Порядок оформлення та подання тез доповідей на науково-практичні конференції різного рівня та наукових робіт здобувачів вищої освіти на конкурси	Відмітка в щоденнику
2.9.	Порядок подання наукових статей до наукових збірників	Відмітка в щоденнику
3. Практично виконати:		
3.1.	Скласти методичну розробку на проведення практичного (семінарського) заняття	Методична розробка
4. Взяти участь:		
4.1.	У проведенні консультацій з провідними фахівцями кафедри.	Відмітка в щоденнику
4.2.	У роботі науково-технічного семінару лабораторії (кафедри) (за планом лабораторії (кафедри).	Копія протоколу
4.3.	У професійній підготовці співробітників лабораторії (кафедри) (за планом лабораторії (кафедри).	Відмітка в щоденнику
4.4.	У роботах по вдосконаленню матеріально-технічної, лабораторної та методичної баз лабораторії (кафедри).	Відмітка в щоденнику

5. Підведення підсумків практики

5.1. По закінченні практики безпосередній керівник складає характеристику на здобувача вищої освіти - практиканта в займаній посаді, яку підписує начальник лабораторії (кафедри). **Підпис скріплюється печаткою.**

В характеристиці необхідно відобразити: обсяг та якість виконання програми практики, рівень підготовки практиканта до виконання службових обов'язків та вміння реалізувати набуті теоретичні знання на практиці, навички здобувача вищої освіти складати службові, адміністративні та оперативні документи; особисті моральні якості, дисциплінованість, культурний рівень тощо. **Обов'язково виставляється оцінка за практику на посаді.**

5.2. Після закінчення практики здобувач вищої освіти складає звіт обсягом 3-4 сторінки, в якому відображає питання:

- де, коли і на якій посаді проходив практику;
- відомості про виконання програми відповідної практики;
- відомості про виконання індивідуальних завдань керівника практики;
- відомості про участь у виховній роботі, проведення серед населення, участь у спортивно-громадській і культурній роботі;
- пропозиції щодо покращення умов проходження практики та внесення змін у програму.

5.3. До звіту додається:

- виконані розділи з підготовки кваліфікаційної роботи за завданням керівника роботи;
- індивідуальний план роботи з відмітками про виконання заходів;
- характеристики за період практики з оцінкою;
- щоденник з оцінками (підписами), затверджений начальником підрозділу;
- графіки, схеми, таблиці, ескізи, фотознімки і т.п., копії документів, складених у період практики.

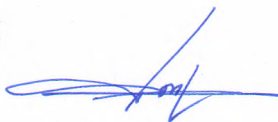
5.4. По закінченні практики здобувачі вищої освіти складають залік комісії, яка призначається наказом ректора університету.

Комісія робить остаточний висновок про підсумки практики на підставі вивчення наданих здобувачем вищої освіти документів, характеристик з підрозділів, повноти відповідей на поставлені питання та виставляє оцінку у звіті здобувача вищої освіти.

5.5. Здобувачі вищої освіти, які не виконали програму практики і одержали незадовільні оцінки та відгуки про роботу, до складання заліку в університеті та державної атестації не допускаються та відраховуються з університету з видачею академічної довідки встановленого зразка.

Розробники:

начальник кафедри пожежної профілактики
в населених пунктах




Юрій ОТРОШ

заступник начальника
кафедри пожежної профілактики
в населених пунктах



Олена ПЕТУХОВА

викладач кафедри пожежної профілактики
в населених пунктах



Ніна РАШКЕВИЧ

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Начальник лабораторії (кафедри)
 НУЦЗ України

_____ (спеціальне звання)

_____ підпис

_____ ініціали, прізвище

„___” _____ 20__ р.

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
проходження переддипломної практики (стажування)
здобувачем вищої освіти групи _____

_____ (назва навчального закладу)

_____ (прізвище, ім'я по-батькові)

№ з/п	Найменування заходів	Термін виконання	Відмітка про виконання
1	2	3	4
1	Вивчити функціональні обов'язки посадових осіб	<i>дата</i>	Виконано <i>дата</i>

Згоден

Керівник практики від підрозділу

Здобувач вищої освіти

_____ спеціальне звання

_____ підпис

_____ ініціали, прізвище

_____ підпис

_____ ініціали, прізвище

Національний університет цивільного захисту України
(повне найменування вищого навчального закладу)

ЩОДЕННИК ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ (СТАЖУВАННЯ)

_____ (вид і назва практики)

Здобувача вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет _____

Кафедра _____

Рівень вищої освіти _____

Галузь знань _____

спеціальність _____

_____ курс, група _____

Здобувач вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув в підрозділ

Печатка
підрозділу «___» _____ 20__ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підрозділу

Печатка
підрозділу «___» _____ 20__ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Календарний графік проходження переддипломної практики(стажування)

№ з/п	Назви робіт	Тижні проходження практики					Відмітки про виконання
		1	2	3	4	5	
1	2	3	4	5	6	7	8

Керівник навчальної практики:
від підрозділу

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Відгук і оцінка роботи здобувача під час переддипломної практики (стажування)

(підрозділ)

Керівник переддипломної практики (стажування)
від підрозділу _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Печатка

« _____ » _____ 20 __ року

**Відгук осіб, які перевіряли проходження переддипломної практики
(стажування)**

**Висновок керівника переддипломної практики (стажування) від вищого
навчального закладу про проходження переддипломної практики
(стажування)**

Дата складання заліку „_____” _____20____ року

Оцінка:

за національною шкалою _____
(словами)

кількість балів _____
(цифрами і словами)

за шкалою ECTS _____

Керівник переддипломної практики (стажування)
від вищого навчального закладу

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Примітки:

1. Форму призначено для визначення завдань на стажування, проведення поточних записів набутих вмінь при виконанні роботи, оцінки результатів стажування. Заповнюється студентом особисто, крім розділів відгуку про роботу студента на практиці.
2. Формат бланка А5 (148×210 мм), брошура 8 сторінок разом з обкладинкою з карткового паперу.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Начальник лабораторії (кафедри)
НУЦЗ України

(спеціальне звання)

підпис

ініціали, прізвище

„_____” _____ 20__ р.

ЗВІТ
про переддипломну практику(стажування) здобувача вищої освіти
групи _____

(назва ВНЗ, підрозділ та посада, на якій проводиться практика (стажування))

(прізвище, ім'я по-батькові)

У ньому містяться:

- назва підрозділу, його коротка характеристика;
- підсумки виконання програми та індивідуального завдання кафедри (що конкретно зроблено, вивчено, узагальнено, відпрацьовано практично);
- думки про організацію та результати практичної підготовки;
- висновки щодо позитивних моментів організації та проходження практики;
- труднощі і недоліки, які були за період проходження практичної підготовки, прогалини у знаннях, отриманих під час навчання;
- пропозиції щодо вдосконалення навчального процесу та покращання організації практики у підрозділах університету.

(Обсяг – 3-4 сторінки)

Зауваження викладачів та осіб, які перевіряють хід практичної підготовки

Склав:

Здобувач вищої освіти _____

(підпис)

(прізвище, ініціали)

„_____” _____ 20__ р.

Керівник переддипломної практики (стажування):

(спеціальне звання)

(підпис)

(прізвище, ініціали)